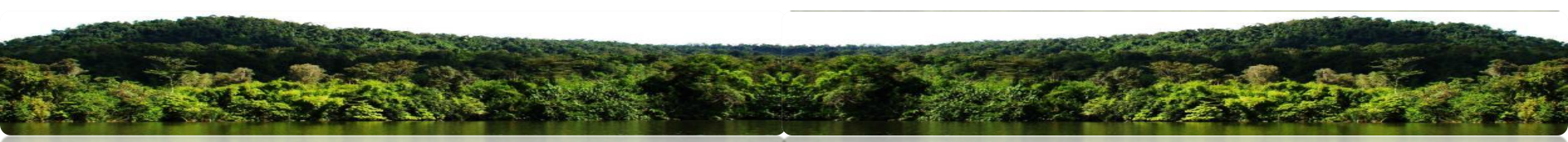

CAMBODIA REDD+ PROGRAMME

- ចំណងជើងបទបង្ហាញ៖ **ប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើជាតិ
ការពិនិត្យតាមដាននិងវាស់ ការរាយការណ៍ និង
ឆ្លៀងឆ្លាត (MRV) និង REL/RL**
- ទីកន្លែង៖ សណ្ឋាគារ វ៉ាហ្វល ឡឺ រ៉ូយ៉ាល់
- កាលបរិច្ឆេទ៖ ថ្ងៃទី ២០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣

ហេតិកា

- ហេតុអ្វីចាំបាច់ពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ ?
- តើអ្វីខ្លះជាផ្នែកសំខាន់ៗនៃប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើជាតិសម្រាប់ REDD+?
- តើមានជំហានអ្វីខ្លះដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្រោម MRV? (ការវាស់ ការរាយការណ៍ និងការផ្ទៀងផ្ទាត់)
- តើមានភាពខុសគ្នាបែបណា និងតើធ្វើបែបណាដើម្បីបង្កើត REL/RL?

ហេតុអ្វីចាំបាច់ពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ ?

សេចក្តីសម្រេចរបស់ COP19 ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុដែលផ្អែកលើលទ្ធផល៖

៣. រំលឹកឡើងវិញថា សម្រាប់ភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលអនុវត្តសកម្មភាពដែលផ្អែកលើលទ្ធផល ដើម្បីបាន និងទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុដែលផ្អែកលើលទ្ធផល សកម្មភាពទាំងនោះគួរតែបានវាស់ រាយការណ៍ និងផ្ទៀងផ្ទាត់បានពេញលេញ...

ប្រសិនបើប្រទេសនានាចង់ទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុដែលផ្អែកលើហិរញ្ញវត្ថុ ប្រទេសទាំងនោះ៖

១) ត្រូវមានលទ្ធផល និង

២) លទ្ធផលទាំងនេះគួរតែបាន MRVed

ហេតុអ្វីចាំបាច់ពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ ?

សេចក្តីសម្រេច COP19 ស្តីពីការពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ

៣. សម្រេចផងដែរថា ប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើជាតិដែលរឹងមាំ គួរតែផ្តល់ ទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន ដែលមានតម្លាភាព មានសង្គតិភាពជាប់ជានិច្ច និងសមស្រប សម្រាប់វាស់ រាយការណ៍ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ ការបំបាត់ដែលទាក់ទងនឹងព្រៃឈើ បណ្តាល ពីសកម្មភាពមនុស្ស ដែលគិតតាមប្រភព និងសម្របដោយអាងស្តង់កាបូនព្រៃឈើ និង ការប្រែប្រួលវិសាលភាពព្រៃឈើ....

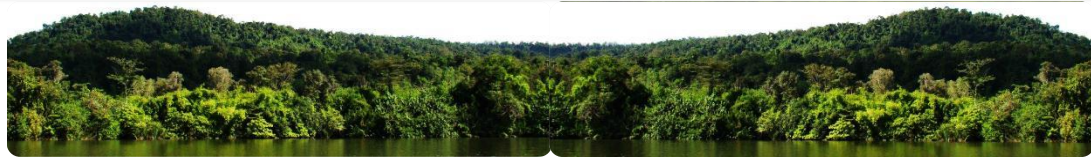
ការពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើគឺជាប្រការចាំបាច់ ដើម្បី MRV លទ្ធផល

ប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ

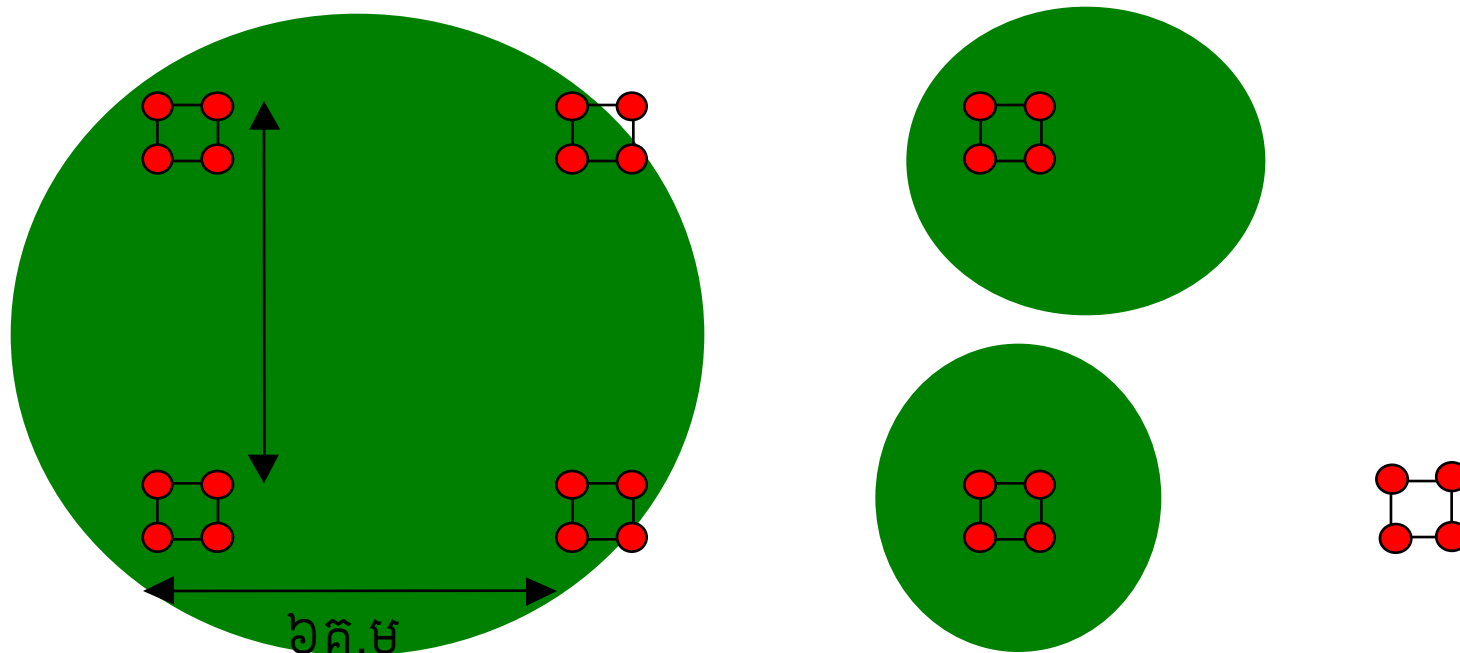
សេចក្តីសម្រេចរបស់ COP15 អំពី REDD+

១. d. (i) ប្រើប្រាស់ បង្កប់បច្ចេកវិទ្យាផ្កាយរណេប និង វិធីធ្វើសារពើភ័ណ្ឌកាបូនព្រៃឈើនៅតាមទីតាំងភូមិសាស្ត្រ សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីព្រៃឈើដែលទាក់ទងនឹងសកម្មភាពមនុស្ស គិតតាមប្រភព និងអាងសម្រប ស្តុក កាបូនព្រៃឈើ និងការប្រែប្រួលវិសាលភាពព្រៃឈើ។

NFI ផ្នែកលើសំណាក

ចង្កោមសំណាក ៤២០០៖ ក្រឡា ៦x៦គ.ម

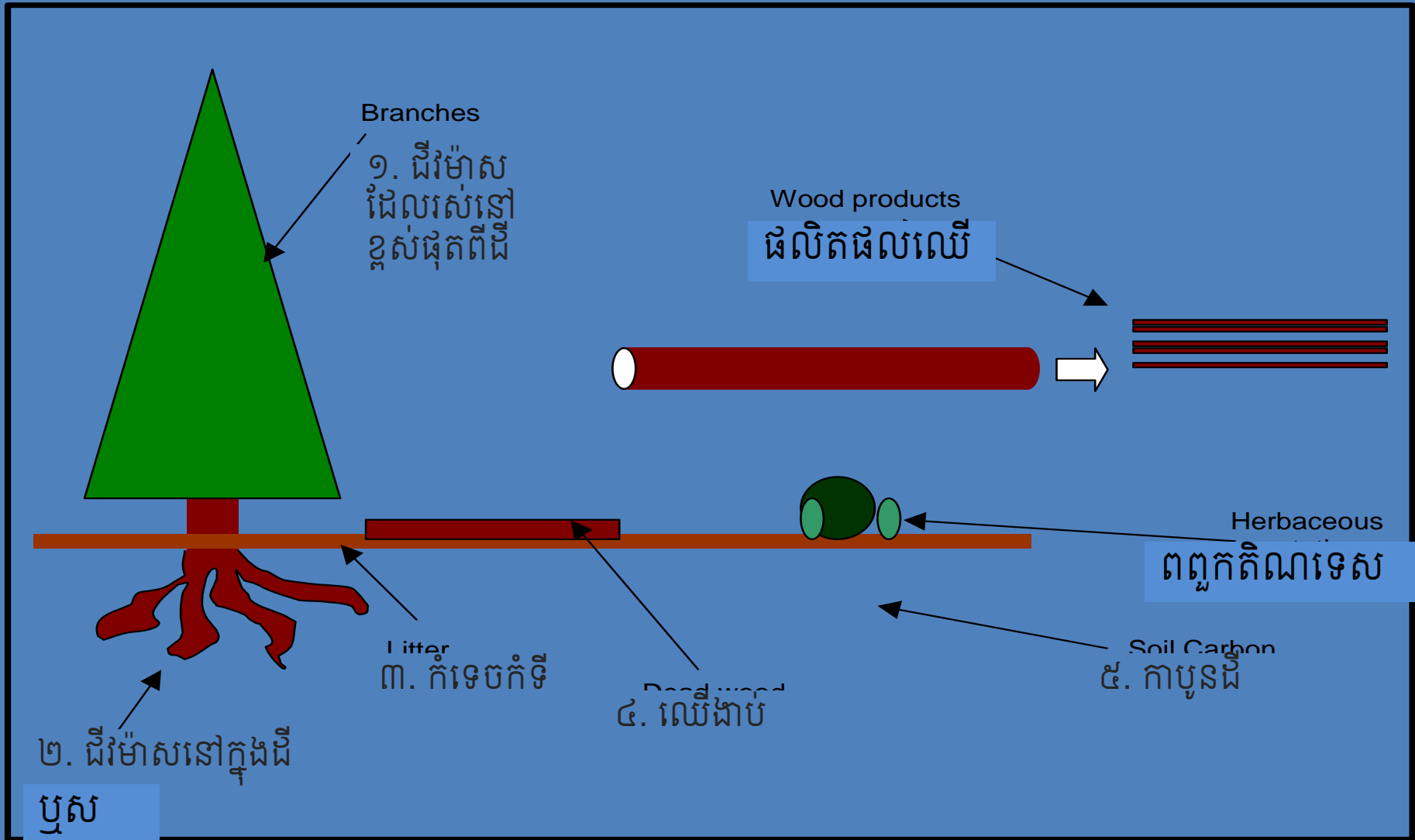
ប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ

ក្រុមនានាដែលធ្វើការពិនិត្យតាមដាន ត្រូវបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលត្រឹមត្រូវ មានឧបករណ៍សមស្រប មានក្បួនត្រឹមត្រូវសម្រាប់ចាត់ចែងទិន្នន័យ និងចំណេះ ដឹងអំពីប្រភេទឈើ។

ប្រព័ន្ធពិសិស្សតាមដានព្រៃឈើ

ចំពោះ REDD+ យើងបែងចែកកាបូនព្រៃឈើទៅជាមណ្ឌលកាបូនចំនួនប្រាំ

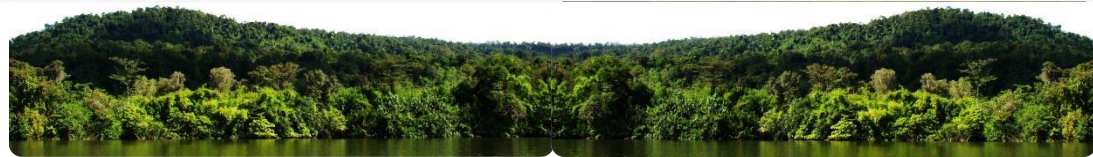

ប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ

NFI ផ្តល់ទិន្នន័យបានល្អអំពីស្តុកកាបូនព្រៃឈើ ដែលដឹងផងដែរអំពីវិសាលភាព
ព្រៃឈើ

នៅទីនេះ យើងអាចប្រើប្រាស់រូបថតពីផ្កាយរណប

ការធ្វើបែបនេះមានប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់សម្រាប់រៀបចំផែនការ NFI – ពុំចាំបាច់
ចេញទៅតាមទ្វីបកំរូឡើយ ក្នុងករណីដែលនៅទីនោះគ្មានព្រៃឈើ

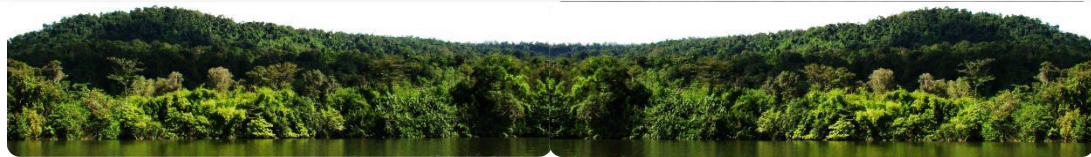
ប្រព័ន្ធពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ

ស្តុកកាបូននៅក្រោយបាត់បង់ព្រៃឈើ

NFI ផ្ដោតលើកន្លែងដែលមានព្រៃឈើ។ យើងចាប់អារម្មណ៍លើការបំភាយ និងការស្រូប
ដូច្នោះ យើងចង់ដឹងផងដែរថាមានអ្វីកើតឡើងចំពោះស្តុកកាបូន នៅក្រោយបាត់បង់ព្រៃឈើ
ផងដែរ។

ប្រហែលជាមិនមែនកាបូនដីទាំងអស់បាត់បង់ដោយសារការបាត់បង់ព្រៃឡើយ និងអាចមាន
រុក្ខជាតិផ្សេងលូតលាស់ជាជំនួស។

តាមធម្មតា ផ្កាយរណបអាចចាប់រូបភាពនៃរុក្ខជាតិក្នុងដំពូកខុសៗគ្នា។

ការពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើនិង MRV

ការពិនិត្យតាមដានផ្តល់ចំណេះដឹងអំពីស្តុកកាបូន

ការវាស់អាចបកស្រាយថាជា ការបម្លែងចំណេះដឹងនេះទៅជាតួលេខអំពីការបំភាយ
និងសម្របឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់

នេះជាអ្វីដែលយើងចាប់អារម្មណ៍ នៅពេលយើងគិតអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
ហើយនេះជាប្រភេទនៃលទ្ធផលដែលយើងចង់ឃើញ។

លទ្ធផលគួរតែគិតជាតោនឧស្ម័នកាបូនិក (CO2)

សេចក្តីសម្រេចរបស់ COP19 អំពី MRV

៤. ឯកភាពថា លទ្ធផល របស់ភាគីនានាដែលអនុវត្តសកម្មភាព REDD+ ដែលបានវាស់ ធៀបនឹងកម្រិតនៃការបំភាយយោងសម្រាប់ព្រៃឈើ និង/ឬ កម្រិតយោងព្រៃឈើគួរតែបង្ហាញជាតោនសមមូលឧស្ម័នកាបូនិក ក្នុងមួយឆ្នាំ

ផ្លែកបច្ចេកទេស

ធ្វើបែបណាទើបអាចវាស់អង្កត់ផ្ចិត និងកំពស់ដើមឈើ ដើម្បីផ្តល់
ព័ត៌មានអំពីបរិមាណកាបូន នៅលើ និងក្នុងដី ?

គំរូអាឡូមេទ្រិក

មេគុណពង្រីកដីវ៉ាន់។ល។

មិនចាំបាច់ពិភាក្សាអំពីចំណុចនេះទេក្នុងថ្ងៃនេះ

ស្ថាប័នកម្មបញ្ជី

សម្រាប់តែជាការបង្ហាញ

		2015	2020	
	វិសាលភាពព្រៃឈើ (ហ.ត)	10.000.000	9.850.000	
1	ដីវម៉ាសដែលរស់នៅខ្ពស់ផុតពីដី	150.000	140.000	
2	ដីវម៉ាសដែលរស់នៅក្នុងដី	50.000	45.000	
3	កំទេចកំទី	25.000	24.000	
4	ឈើងាប់	15.000	15.000	
5	ដី	50.000	47.000	
	សរុប	290.000	271.000	
	ការប្រែប្រួលប្រចាំឆ្នាំ		-3.800 tC	

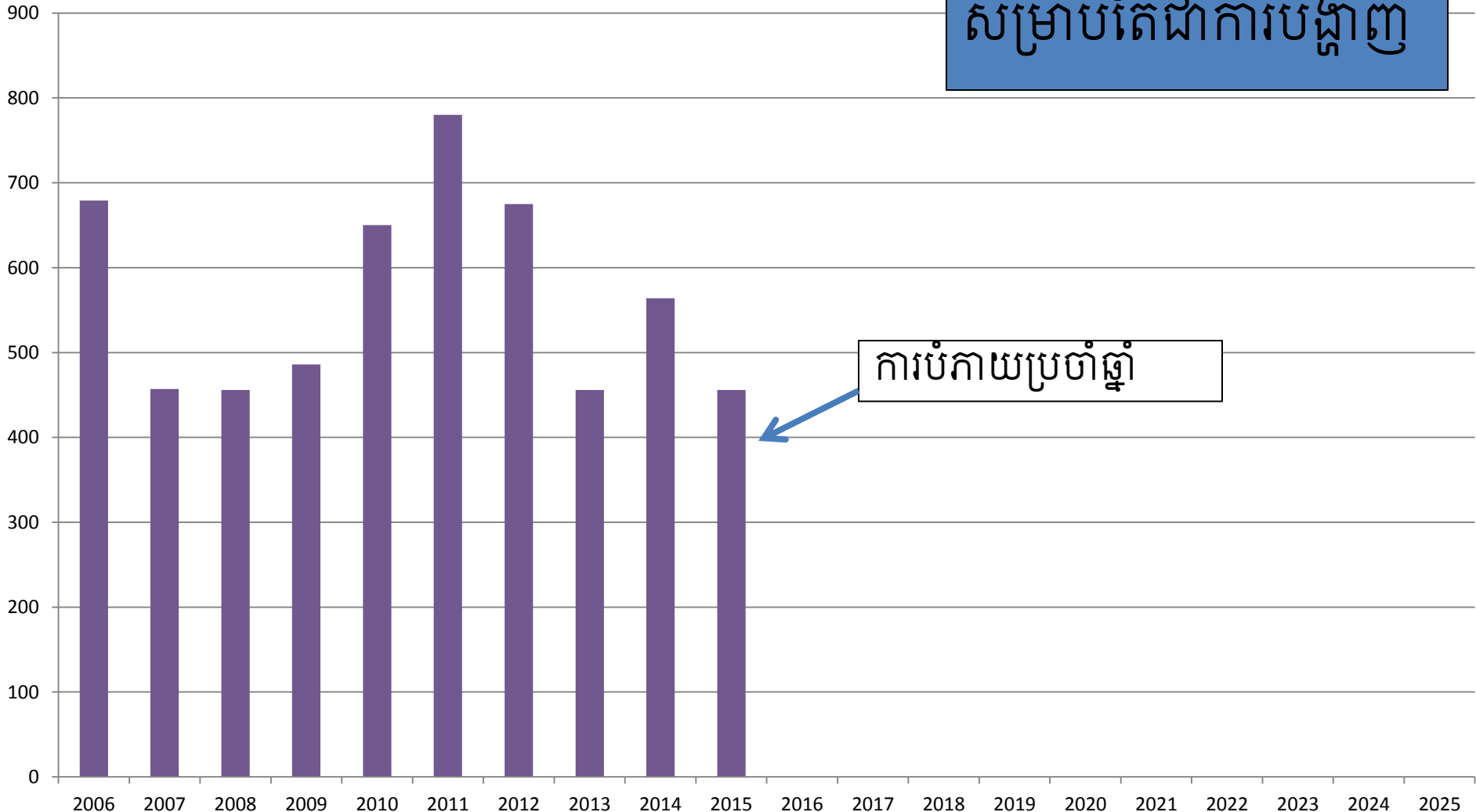
ការបំភាយ
 $3.800 * 3,67 =$
 $13.946 \text{ tCO}_2/\text{ឆ្នាំ}$

តារាងយោង៖ ព័ត៌មាននេះ យើងអាចប៉ាន់ស្មានការ បំពាយប្រចាំឆ្នាំ

លានតោននៃ
CO2 ដែល
បំពាយចេញ

សម្រាប់តែជាការបង្ហាញ

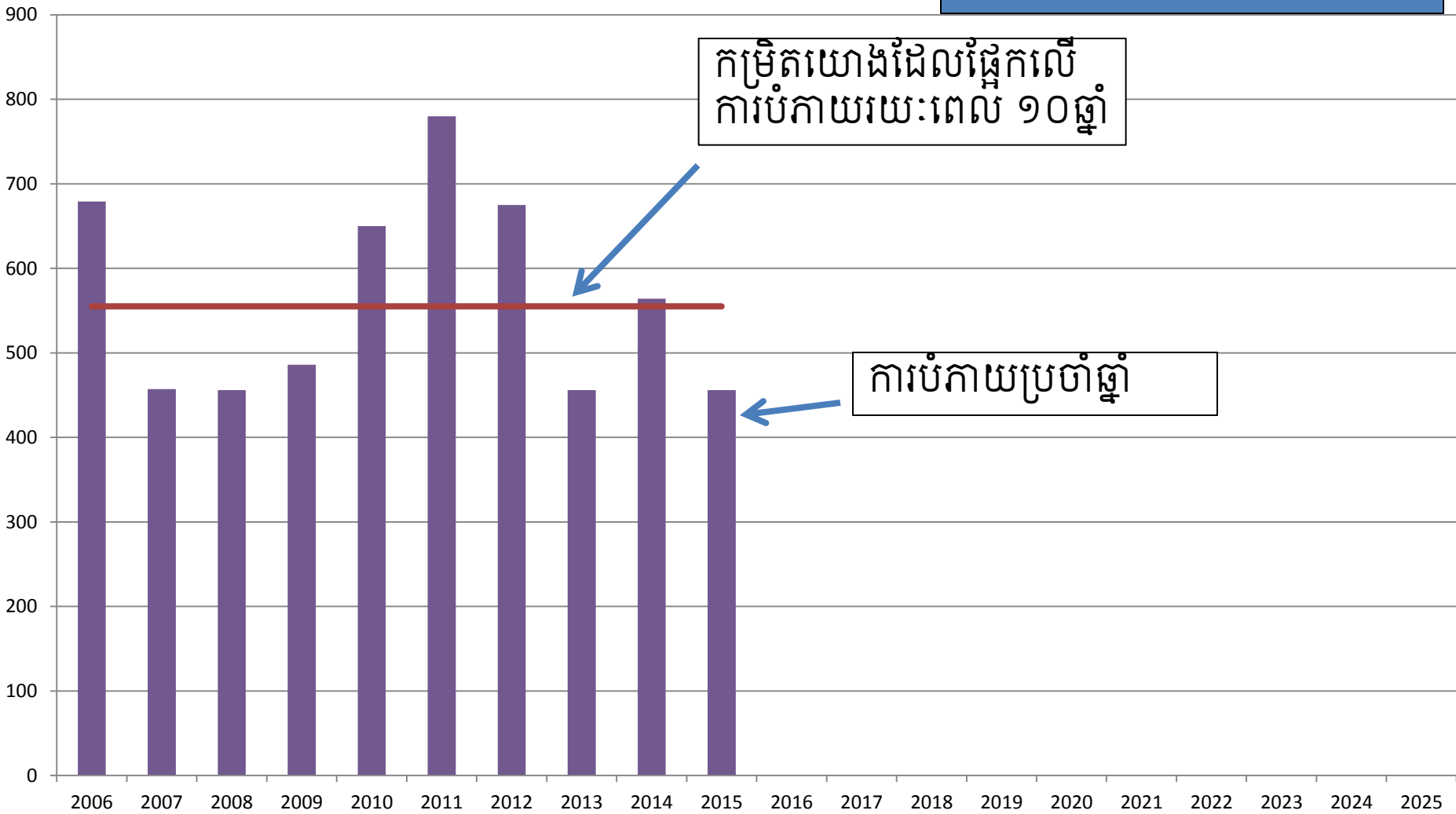

ការបំពាយប្រចាំឆ្នាំ

និទមឆ្នើសកម្រិតគយោង

សម្រាប់តែជាការបង្ហាញ

លានតោននៃ
CO2 ដែល
បំភាយចេញ

កម្រិតយោងដែលផ្អែកលើ
ការបំភាយរយៈពេល ១០ឆ្នាំ

ការបំភាយប្រចាំឆ្នាំ

MRV

- M: បម្លែងការប្រែប្រួលស្តុកកាបូនទៅជាតោន CO2 ដែលបំភាយ ឬ ស្រូប និង បញ្ចូលលទ្ធផលនានាទៅក្នុងសារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ជាតិ
- R: រាយការណ៍អំពីលទ្ធផលខាងលើ
- V: ផ្ទៀងផ្ទាត់លទ្ធផលខាងលើ

នេះគឺ MRV

សារពើភ័ណ្ណខុស្តិ៍នៃផ្ទះកញ្ចក់

ប្រទេសជឿនលឿន ត្រូវរាយការណ៍ទៅតាមគំរូរបាយការណ៍រួមមួយ។

នេះជាតារាងមួយឈុតសម្រាប់សម្រួលដល់ដំណើរការរាយការណ៍ និង ពិនិត្យ
ឡើងវិញ។ អាចនឹងមានការរៀបចំចេញជាអ្វីម្យ៉ាងសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
ដែលរួមទាំងសម្រាប់ REDD+ ផងដែរ។

ការធ្វើរបាយការណ៍

សេចក្តីសម្រេចរបស់ COP19 អំពី MRV:

ស្នើទៅភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលព្យាយាមបាន និងទទួលបានការទូទាត់សម្រាប់សកម្មភាពដែលផ្អែកលើលទ្ធផល នៅពេលដាក់ជូនទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន តាមរយៈរបាយការណ៍បច្ចុប្បភាពប្រចាំពីរឆ្នាំម្តង ត្រូវប្រើប្រាស់ឧបសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេសមួយ។

នេះជាអ្វីដែលយើងត្រូវធ្វើសារពើភ័ណ្ឌ ឧស្ស័នផ្ទះកញ្ចក់ជាតិ។

ការផ្ទៀងផ្ទាត់

១១. សម្រេចជាបន្ថែមថា ជាផ្នែកមួយនៃការវិភាគបច្ចេកទេស ក្រុមអ្នកជំនាញ បច្ចេកទេសត្រូវវិភាគកម្រិតដែល៖

(ក) មានសង្គតិភាពជាមួយវិធីសាស្ត្រ លក្ខណៈពិស្តារនៃនិយមន័យ និងព័ត៌មានដែល ផ្តល់រវាងកម្រិតយោងដែលបានប៉ាន់ប្រមាណ និងលទ្ធផលនានា

(ខ) ទិន្នន័យ និងព័ត៌មានដែលមានផ្តល់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស មានតម្លាភាព សង្គតិភាព ពេញលេញ និងសុក្រឹតៗ

(គ) ទិន្នន័យ និងព័ត៌មាន ដែលបានផ្តល់ នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស មានសង្គតិភាព ជាមួយគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការបង្កើត REL/RL;

(ឃ) លទ្ធផលសុក្រឹតៗបំផុតតាមតែអាចធ្វើបាន

ការផ្ទៀងផ្ទាត់

នេះជាប្រព័ន្ធជម្ពុជាមួយនៃការពិនិត្យមើលសារពើភ័ណ្ឌ LULUCF ដែល
នឹងបង្កើតជារបាយការណ៍បច្ចេកទេសដែលត្រូវបោះពុម្ពផ្សាយក្នុង UNFCCC ដែល
ផ្សំដោយ៖

- (a) ឧបសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស;
- (b) ការវិភាគឧបសម្ព័ន្ធបច្ចេកទេស
- (c) ផ្នែកដែលបានកំណត់ថាត្រូវកែលម្អខាងបច្ចេកទេស ទៅតាមករណីសមស្រប
- (d) យោបល់ និង/ឬ ការឆ្លើយតបពីភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលរួមទាំង ផ្នែកនានាសម្រាប់
កែលម្អបន្ថែម និងតម្រូវការកសាងសមត្ថភាពផងដែរ

ការផ្ទៀងផ្ទាត់

វាក្យខណ្ឌចុងក្រោយនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ COP19 អំពីMRV៖

១៥. ឯកភាពថា សកម្មភាពដែលផ្អែកលើលទ្ធផលដែលអាចមានលក្ខណៈសមរម្យ សម្រាប់វិធានសមស្របដែលផ្អែកលើទីផ្សារដែលសន្និសីទភាគីអាចបង្កើតឡើង

ស្របតាមសេចក្តីសម្រេច 2/CP.17, វាក្យខណ្ឌ ៦៦ អាចត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ជាបន្ថែម ទៀតធៀបនឹងគំរូជាក់លាក់ណាមួយ ដើម្បីពិនិត្យមើលសង្គតិភាពជាមួយសេចក្តី សម្រេចពាក់ព័ន្ធនាមួយរបស់សន្និសីទភាគី។

ភាគីនានាចង់ឲ្យមានលទ្ធភាពដើម្បីបន្ត REDD+ ជាមួយវិស័យដទៃទៀតសម្រាប់ កិច្ចព្រមព្រៀងឆ្នាំ២០២០

កម្រិតយោងនៃការបំភាយពីព្រៃឈើនិង/ឬ កម្រិតយោងព្រៃឈើ (REL និង/ឬ RL)

សេចក្តីសម្រេចនៃ COP17 ស្តីពី REL/RL

៧. ... គិតជាតោនសមមូលឧស្ម័នកាបូនិក ក្នុងមួយឆ្នាំគឺជាគំរូដើមសម្រាប់ប៉ាន់
ប្រមាណគុណផលនៃប្រទេសនីមួយៗ...

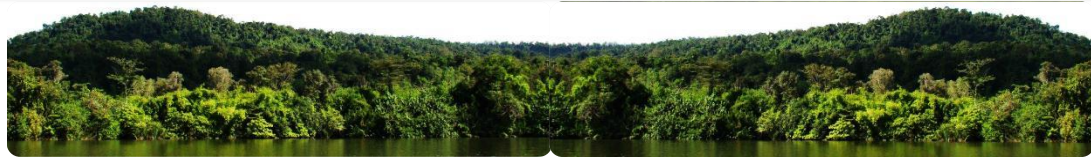
១០. ឯកភាពថា វិធានជាជំហានៗ ក្នុងការកំណត់កម្រិតយោងព្រៃឈើជាតិ និង/
ឬ ការបង្កើតកម្រិតយោងព្រៃឈើ អាចមានប្រយោជន៍ ដោយអាចឲ្យភាគីនានា
កែលម្អកម្រិតបំភាយយោងសម្រាប់ព្រៃឈើ និង/ឬ កម្រិតយោងព្រៃឈើ ដោយ
បញ្ចូលទិន្នន័យប្រសើរជាងមុន កែលម្អវិធីសាស្ត្រ និង ក្នុងករណីសមស្រប
មណ្ឌលកាបូនបន្ថែមផងដែរ។

កម្រិតយោងនៃការបំភាយពីព្រៃឈើនិង/ឬកម្រិតយោងព្រៃឈើ (REL និង/ឬ RL)

សេចក្តីសម្រេចរបស់ COP17 ស្តីពី REL និង/ឬ RL

១១. ទទួលស្គាល់ថា កម្រិតបំភាយយោងសម្រាប់ព្រៃឈើនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និង/ឬ កម្រិតយោងព្រៃឈើ អាចចែងពិស្តារជារង្វាស់បណ្តោះអាសន្ន ក្នុងដំណាក់កាលអន្តរកាលទៅរកកម្រិតបំភាយយោងសម្រាប់ព្រៃឈើជាតិ និង/ឬ កម្រិតយោងព្រៃឈើ ....

កម្រិតយោងនៃការបំភាយពីព្រៃឈើនិង/ឬកម្រិតយោងព្រៃឈើ (REL និង/ឬ RL)

គ្មាននិយមន័យច្បាស់លាស់អំពី REL និង RL ឡើយ ប៉ុន្តែ យើងអាចយល់អំពីកម្រិតបំភាយសម្រាប់ព្រៃឈើ ថាជាស្ថានភាពមួយដែលយើងមានការបំភាយ

(REDD)

និង

កម្រិតយោងព្រៃឈើ ជាស្ថានភាពមួយដែលយើងមាន ការស្រូប (ឬក)

កម្រិតយោងនៃការបំភាយពីព្រៃឈើនិង/ឬកម្រោត យោងព្រៃឈើ (REL និង/ឬ RL)

សេចក្តីសម្រេចរបស់ COP19 ស្តីពីការពិនិត្យREL និង/ឬ RL

ការដាក់ជូន RL/REL ក៏ត្រូវតែឆ្លងកាត់ការវាយតម្លៃបច្ចេកទេសមួយផងដែរ ពី
សំណាក់អ្នកជំនាញការបច្ចេកទេសប្រចាំការនៃ UNFCCC

ការចាត់ចែងវាយតម្លៃនឹងធ្វើឡើងម្តងក្នុងមួយឆ្នាំ

សូមអរគុណ!

Peter Iversen

Email: peter.iversen@undp.org

Website: www.cambodia-redd.org / <http://www.un-redd.org>

